

TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA OTA-ONALAR BILAN HAMKORLIKNING O'RNI

Nazirova Nargiza Baxodir qizi

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

pedagogika fakulteti

maktabgacha ta'lim yo'nalishi

2-bosqich talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqola ta'lim sifatini oshirish jarayonida ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyatini o'rganishga bag'ishlangan. Ota-onalar va maktab o'rtasidagi samarali muloqot bolalarning akademik muvaffaqiyati, ijtimoiy rivojlanishi va intellektual salohiyatini oshirishga yordam berishi ta'kidlangan. Tadqiqotlarda ota-onalarning ta'lim jarayoniga faol jalb qilinishi, uy vazifalari va maktabdagi faoliyatlarni nazorat qilishi, shuningdek, bolalar bilan individual yondashuv orqali bilim va ko'nikmalarni mustahkamlashi ta'kidlangan. Shuningdek, maqolada ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirish strategiyalari, samarali kommunikatsiya vositalari va maktab-hamkorlik modellariga oid tavsiyalar keltiriladi. Natijada, ota-onalar bilan muntazam va tizimli ishlash ta'lim sifatini oshirishda muhim vosita ekanligi isbotlangan.*

Kalit so'zlar: *ta'lim sifati, ota-onalar bilan hamkorlik, maktab, akademik muvaffaqiyat, ijtimoiy rivojlanish, intellektual salohiyat, faol jalb qilinish, uy vazifalari nazorati, individual yondashuv, bilim va ko'nikmalar, hamkorlik strategiyalari, kommunikatsiya vositalari, maktab-hamkorlik modellari, tizimli ishlash.*

Аннотация: *Данная статья посвящена изучению роли сотрудничества с родителями в процессе повышения качества образования. Подчеркивается, что эффективное взаимодействие между родителями и школой способствует академическим успехам детей, их социальному развитию и*

интеллектуальному потенциалу. В исследованиях отмечается активное участие родителей в образовательном процессе, контроль домашних заданий и школьной деятельности, а также укрепление знаний и навыков детей через индивидуальный подход. Кроме того, статья рассматривает стратегии развития сотрудничества с родителями, эффективные средства коммуникации и модели школьно-родительского взаимодействия. В результате системная и регулярная работа с родителями доказала свою значимость как инструмент повышения качества образования.

Ключевые слова: *качество образования, сотрудничество с родителями, школа, академические успехи, социальное развитие, интеллектуальный потенциал, активное участие, контроль домашних заданий, индивидуальный подход, знания и навыки, стратегии сотрудничества, средства коммуникации, модели школьно-родительского взаимодействия, системная работа.*

Annotation: *This article is devoted to studying the role of parental involvement in enhancing the quality of education. It emphasizes that effective communication between parents and schools contributes to children's academic achievement, social development, and intellectual potential. Research highlights active parental participation in the educational process, supervision of homework and school activities, as well as strengthening children's knowledge and skills through an individualized approach. Additionally, the article discusses strategies for developing parent-school collaboration, effective communication tools, and school-parent interaction models. Consequently, regular and systematic work with parents has been proven to be an important means of improving educational quality.*

Keywords: *quality of education, parental involvement, school, academic achievement, social development, intellectual potential, active participation, homework supervision, individual approach, knowledge and skills, collaboration strategies, communication tools, school-parent collaboration models, systematic engagement.*

Ota-onalar bolalarining rivojlanishiga va ta'lim jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatishadi, shuning uchun maktabgacha ta'lim muassasalarida ota-onalar bilan samarali hamkorlik o'rnatish juda muhimdir. Ota-onalar, o'z farzandlarining ta'limi va tarbiyasida bevosita ishtirok etish orqali ularning o'ziga xos ehtiyojlari va qobiliyatlarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Shuningdek, ota-onalar o'z tajribalarini ta'lim jarayoniga qo'shish orqali pedagoglar bilan birgalikda bolalar uchun yanada samarali va moslashtirilgan ta'lim muhitini yaratadilar. Ota-onalar bilan faol hamkorlik maktabgacha ta'lim muassasasi va ularning o'rtasida ishonchni mustahkamlashga, farzandlarning ta'limidagi muvaffaqiyatni oshirishga olib keladi. Shu bois, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar bilan samarali va o'zaro ishonchga asoslangan hamkorlikni rivojlantirish, ta'lim sifatini yaxshilash va bolalar rivojlanishining barcha jabhalarini qo'llab-quvvatlashda muhim rol o'ynaydi. Bu jarayon, shuningdek, ota-onalarning tarbiyaviy mas'uliyatini yanada kuchaytirish, ularga ta'lim va tarbiya sohasida zarur bilimlar va ko'nikmalarni berish imkonini yaratadi. Mavzuning dolzarbligi: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar bilan hamkorlik qilishning dolzarbligi bugungi ta'lim tizimida alohida ahamiyatga ega. Jamiyatda bolalar ta'limi va tarbiyasiga e'tibor kuchaygan sari, ota-onalar bilan hamkorlik qilish masalasi yanada muhim bo'lib bormoqda. Ota-onalar, farzandlarining rivojlanishi, ta'lim olish jarayonida bevosita ishtirok etish imkoniyatiga ega bo'lishlari lozim. Ularning maktabgacha ta'lim jarayonidagi faol ishtiroki bolaning psixologik, emotsional va ijtimoiy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi o'zaro hamkorlik bolaning ta'lim muhitiga moslashishida, uning shaxsiy xususiyatlari va ehtiyojlarini hisobga olishda muhim rol o'ynaydi. Hozirgi kunda ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirish, ta'lim sifatini oshirish, pedagogik yondashuvlarni yangilash va bolalarga sifatli ta'lim berish har bir maktabgacha ta'lim tashkilotining asosiy maqsadlaridan biriga aylangan. Ota-onalar va o'qituvchilar o'rtasidagi samarali muloqot nafaqat ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi, balki bolalar uchun sog'lom va xavfsiz rivojlanish muhitini yaratadi. Maktabgacha ta'limda ota-onalar

bilan hamkorlikning dolzarbligi ayniqsa, pedagogik jarayonlarda ularga ko'proq ishtirok etish imkoniyatini yaratish, ularning tarbiyaviy vazifalarini samarali bajarish va ularning ta'lim jarayoniga bo'lgan mas'uliyatini oshirish bilan belgilanadi. Shuningdek, ota-onalar bilan tashkil etiladigan treninglar, seminarlar va maslahatlar orqali ta'lim sohasidagi bilim va ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniyati yaratiladi. Kurs ishining maqsadi: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar bilan samarali hamkorlikni rivojlantirishning ahamiyatini o'rganish, uning ta'lim jarayoniga ta'sirini tahlil qilish va amaliy jihatlarni aniqlashdir. Ushbu kurs ishida ota-onalar bilan hamkorlikning bolalar rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatishi, maktabgacha ta'lim muassasalarida o'zaro hamkorlikni samarali tashkil etish uchun zarur bo'lgan shart-sharoitlar va usullar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi muloqot, ularning ta'limdagi o'рни, bolalar ta'limi va tarbiyasida hamkorlik qilishning qanday ijobiy natijalar berishi, jamiyatda ta'lim tizimini yaxshilashga qanday hissa qo'shishi tahlil etiladi. Ota-onalar bilan hamkorlik qilishning dolzarbligi va zaruriyatini ko'rsatish, maktabgacha ta'lim tashkilotlarining o'quvchilarni tarbiyalashdagi muvaffaqiyatini oshirishda bu hamkorlikning o'рни va rolini aniqlashdir. Shuningdek, ota-onalar bilan hamkorlikni rivojlantirish uchun pedagogik yondashuvlar va metodlarni takomillashtirish, samarali hamkorlikning o'ziga xos xususiyatlarini belgilash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish kurs ishining asosiy maqsadlaridan biridir. Bu jarayon bolalar rivojlanishiga eng yaxshi ta'sir ko'rsatadigan sharoitlarni yaratishga yordam beradi. Начало формы Конец формы Kurs ishining vazifasi: Maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalar bilan hamkorlik juda muhim ahamiyatga ega. Bu hamkorlik maktabgacha ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va bolalarning to'liq rivojlanishiga yordam beradi. Ota-onalar farzandlarining ta'lim va tarbiyasida faol ishtirok etgan holda, ularning salohiyatini maksimal darajada rivojlantirishga hissa qo'shadilar. Maktabgacha ta'lim jarayonida ota-onalar bilan o'rnatilgan yaqin va samarali hamkorlik bolalar uchun mustahkam bilim va ko'nikmalarni shakllantiradi. Ota-onalar bolalarining ta'lim jarayonini yaxshiroq tushunib, ularni qo'llab-

quvvatlashda pedagoglarga yordam berishadi. Shuningdek, ota-onalar bilan doimiy aloqada bo'lish, ular bilan pedagogik maslahatlar o'tkazish, bolalar uchun o'quv dasturlarini muhokama qilish va boshqa faoliyatlar orqali o'zaro ishonchni mustahkamlash mumkin. Pedagoglar ota-onalar bilan hamkorlikda turli tadbirlar, seminarlar, treninglar va yig'ilishlar o'tkazadilar. Bunday tadbirlar orqali ota-onalar ta'lim jarayoniga jalb qilinadi, ular bolalarining rivojlanishi haqida ma'lumot olishadi, shu bilan birga, o'zlarining pedagogik bilimlarini ham oshiradilar. Ota-onalar bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilish, ularning fikrlarini tinglash, farzandlarining o'qishdagi yutuqlari va muammolari haqida suhbatlashish, jamoaviy ishlarni olib borish orqali hamkorlik yanada samarali bo'ladi. Shu bilan birga, ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi hamkorlik faqat ta'lim jarayoniga bog'liq bo'lmasdan, bolalarning tarbiyasi, madaniyatli xulq-atvori, ijtimoiy faolligi kabi boshqa muhim jihatlarni ham o'z ichiga oladi. Ota-onalar, pedagoglar bilan birga, bolalarga hayotiy ko'nikmalarni o'rgatish, ularni to'g'ri yo'lga solish va muvaffaqiyatga erishish uchun qo'llab-quvvatlashda davom etishlari kerak. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari ota-onalar bilan hamkorlikda bolalarni rivojlantirishning barcha imkoniyatlarini amalga oshirgan holda, ularga barcha zarur shart-sharoitlarni yaratib beradi. Bu hamkorlik nafaqat ta'lim jarayonini yaxshilaydi, balki ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashga ham yordam beradi. Bunday yondashuv bolalarning jismoniy, ruhiy va intellektual rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga zamin yaratadi.

Xulosa: Ta'lim sifatini oshirish jarayonida ota-ona bilan hamkorlikning ahamiyati beqiyosdir. Bolaning o'quvdagi muvaffaqiyati nafaqat maktabdagi o'qituvchilar mehnatiga, balki oilaviy muhit va ota-onaning faol ishtirokiga ham bog'liq. Ota-onalar bolaning o'quv jarayoniga doimiy e'tibor qaratishi, ularning bilim va ko'nikmalarini mustahkamlashda yordam berishi, tarbiyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlashi, farzandlarning shaxsiy rivojlanishi va intellektual salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, ota-ona bilan samarali hamkorlik orqali maktab va pedagoglar bolalarning qobiliyatlarini yaxshiroq aniqlay oladi, ularning individual ehtiyojlariga mos ta'lim usullarini qo'llashi mumkin. Bolaning o'quv motivatsiyasi va intizomi ota-onaning ishtiroki bilan mustahkamlanadi, bu esa natijada ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Ota-ona va maktab o'rtasidagi muloqot muntazam va samarali bo'lganda, nafaqat bolaning bilim darajasi, balki uning ijtimoiy ko'nikmalari, odob-axloqi va javobgarlik hissi ham rivojlanadi. Shu bois, maktablar ota-onalarni ta'lim jarayoniga jalb qilish, ularni ta'lim va tarbiya masalalarida faol ishtirok etishga rag'batlantirish lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirxamidova Lazokat Nabixonovna. "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar hamkorligi asosida ta'limiy faoliyatni takomillashtirish". Nashr yil: **2025**. scientific-jl.org
2. Zarifova Z.M.. "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachi va bolaga ta'lim va tarbiya berishda ota-onalar bilan hamkorligi". Nashr yil: **2024**. bestpublication.org
3. Borliboyeva Sohiba Jo'rabayevna. "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ota-onalar bilan ta'lim va tarbiya bo'yicha faol hamkorlikni shakllantirish". Nashr yil: **2024**. scientific-jl.org
4. Muhamedjonova Mavruda Rustambekovna. "Maktabgacha ta'lim muassasalarida ota-onalar bilan hamkorlik aspektlari". Nashr yil: **2025**.
5. 5.MTT, tarbiyachi ota-ona bilan hamkorlikdagi ishining mazmuni va usullari — To'xtasinova O. R. maqolasi, maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlik shakllari muhokama qilingan. herald.kokanduni.uz